

1. Uitleg van geloof en dogma

Docent: prof. dr. Markus Matthias

Wat is de historische achtergrond van Luthers doordenking van Jezus Christus als Redder en Verlosser? Luther gaat helemaal terug naar de leer (*dogma*) die in de kerkelijke oudheid (vierde eeuw) als onmisbaar voor het christelijk spreken over God werd gezien. Dat is de twee naturenleer van Jezus Christus als de middelaar van God en mensen. Elke christelijke theologie worstelt ermee. Het is heel bijzonder hoe Luther juist deze vaak als ‘dogmatisch’ geminachte overtuiging dat wij in Christus – en slechts in Christus – überhaupt God tegen kunnen komen, vruchtbaar maakt om de theologie op een methodisch en wetenschappelijk goed fundament te stellen.

2. Een God die lijdt

Docent: ds. Susanne Freytag

Als in Christus de menselijke en de goddelijke natuur samenkomen is het God zelf die aan het kruis lijdt! Deze theologie van het kruis is voor Luther de kern van zijn christologie. Door het kruis van Christus centraal te stellen neemt Luther het op tegen een theologie van de heerlijkheid die niet wil weten van een in het lijden verborgen God. Zo’n God is en blijft voor de mens een irriterende gedachte. We leven in een tijd die het lijden het liefst buiten het gezichtsveld plaatst. Hoe kan de christologie van het kruis bijdragen aan het omgaan met lijden in onze tijd?

3. Het hart van het heil

Docent: ds. Maren Overbosch

Deze keer geven wij ons gewonnen aan de innigheid waarmee Luther over Christus denkt en spreekt. In teksten en liederen van de hervormer voelen wij met hem mee naar waar het hart van zijn theologie klopt: hij verwacht niets van de mens en alles van God. Christus voltrekt de

‘vrolijke ruil’ tussen God en mens: ‘... en wanneer nog restanten van de zonde zijn overgebleven, dan ontdekt God die niet, omdat Christus, de zoon, daarover schijnt’ (WA 40, 1535). Wij kijken eerlijk naar waar deze theologie voor ons – vijf eeuwen later – nog vruchtbaar is en waar het schuurt.

Luthers sterke en contrastrijke taal van dood/leven, zonde/genade staan in het licht van de bruidsmystiek. Uit zijn christologische teksten spreken een vast vertrouwen en een diep gewortelde intimiteit die uitnodigen tot overgave. Voor Luther leidt dit niet tot wereldvreemdheid, maar integendeel tot volle participatie aan het leven.

4. Gelijkvormig aan Christus

Docent: ds. Louisa Vos

Paulus schrijft: ‘... totdat Christus in u gestalte heeft gekregen’ (Galaten 4,19). Wie deze tekst tot zich door laat dringen, komt in een gebied vol van vragen. Hoe kan Christus in mij gestalte krijgen? Leeft hij dan in mij, en waar ben ik dan? En hoe verhoudt de gelijkvormigheid aan Christus zich met zijn menselijkheid en goddelijkheid. Maarten Luther heeft zich nadrukkelijk met deze teksten beziggehouden en hij onderschrijft op zijn eigen wijze de Bijbelse notie van gelijkvormigheid aan Christus. Het is spannend en inspirerend om hem op dit punt te bestuderen en te onderzoeken wat zijn denken voor jezelf en voor de kerk kan betekenen.

5. Reëel aanwezig

Docent: dr. Theo van Willigenburg

Als God zich in Jezus Christus openbaart, dan kunnen wij daar niet meer achter terug door er nog een ivoren toren God op na te houden, die onveranderlijk, eeuwig en zichzelf genoeg troont op de Olympus. Het is ook niet meer een vraag of

er een God is, want hij heeft zich in onze godverlatenheid geopenbaard: een menselijke, lieflijke God.

En andersom: als God zich in Jezus Christus openbaart, kunnen wij daar niet meer achter terug door Jezus als de brave Hendrik van Nazaret af te schilderen, die er verder ook niet veel aan kan doen. Hij is niet slechts een lichtend voorbeeld (*exemplum*), hij is Gods heil in eigen persoon (*sacramentum*), zowel in zijn vernedering als in zijn verheerlijking.

Dat voortdurend heen en weer tussen God en mens tot je hen niet meer uit elkaar kunt houden, is typerend voor de lutherse theologie. In Christus spelen God en mens leentjebuurt. Hij is niet een godmens, half om half. Hij is God en mens, in zijn nederige menselijkheid komen wij de goddelijke majesteit op het spoor.

Om aan deze serie deel te nemen, meldt u zich tot uiterlijk een week te voren aan bij het contact-adres ter plaatse waar u de cursus wilt volgen. Na aanmelding krijgt u het cursusmateriaal toegezonden. De kosten voor de cursusgeld, de tekstbundel, koffie en thee bedragen € 20,00.

FILM, zaterdag 14 april - Zwolle

Als gezamenlijke afsluiting kijken we de film *Troubled Water* van Erik Poppe (2011) over schuld, boetedoening en vergeving. Na acht jaar voor de dood van een kind (een ongeluk of moord?) in de gevangenis te hebben gezeten, wordt Jan Thomas vroegtijdig vrijgelaten. In Oslo vindt hij een baantje als kerkorganist. Op een dag bezoekt leraar Agnes met haar klas de kerk. Zij is de moeder van het vermoorde kind en herkent Jan Thomas onmiddellijk...

Aanvang: 11⁰⁰ uur in het Fraterhuis aan de Blijmarkt te Zwolle, met vooraf ontvangst in de naburige Lutherse kerk.

	1	2	3	4	5
Groningen woensdagmiddag	20-9	11-10	31-1	22-11	17-1
Leeuwarden woensdagavond	20-9	11-10	31-1	22-11	17-1
Zwolle dinsdagavond	26-9	17-10	9-1	28-11	16-1
Dalfsen woensdagavond	13-9	18-10	10-1	6-12	31-1
Almere dinsdagavond	3-10	7-11	28-11	19-12	30-1
Zutphen woensdagavond	4-10	15-11	6-12	10-1	7-2
Hengelo woensdagavond	13-12	8-11	29-11	17-1	21-2
Arnhem woensdagavond	8-11	22-11	13-12	24-1	28-2
Eindhoven dinsdagmiddag	10-10	14-11	12-12	16-1	13-2
Nijmegen dinsdagavond	10-10	14-11	12-12	16-1	13-2
Bijeenkomsten op middagen	14.30-16.00		(14.15 inloop, thee)		
Bijeenkomsten op avonden	19.30-21.00		(19.15 inloop, koffie)		

Cursusadressen en contactgegevens

Groningen Lutherse kerk
Haddingestraat 23
9711 KC Groningen
Aanmelden bij Ds. Maren Overbosch
ds.overbosch@gmail.com
06 293 03 249

Leeuwarden Lutherse kerk
Nieuwe Oosterstraat 28-30
8911 KN Leeuwarden
Aanmelden bij Nico Pellenbarg
n.p.pellenbarg@hetnet.nl
0517 415 736

Zwolle De Bagijnehof (Oosterkerk)
Koewegje 2
8021 AG Zwolle
Aanmelden zie onder Groningen

Dalfsen Kerkelijk centrum 'De Overkant'
Kerkplein 22
7721 AD Dalfsen

Aanmelden bij Frits Prins
0529 433 268
prins96@kpnmail.nl

Almere De Drieklank
Chicagostraat 101
1334 KD Almere
Aanmelden zie onder Groningen
Zutphen Lutherse kerk
Korte Beukerstraat 15
7201 LD Zutphen

Aanmelden bij Ds. Louisa Vos
louisa.vos@gmail.com
038 4660481 / 06 44113497

Hengelo Lebuïnuskapel
Dorpsmatenstraat 40
7551 BP Hengelo

Aanmelden bij zie onder Zutphen
Arnhem Oud-Katholieke kerk
Adolf van Nieuwenaarlaan 3
6824 AM Arnhem
Aanmelden bij Ds. Klaas Touwen
klaastouwen@tiscali.nl
026 3255 327

Nijmegen Lutherse kerk
Prins Hendrikstraat 79
6521 AX Nijmegen
Aanmelden bij Dr. Markus Matthias
mmatthias@pthu.nl
024 84 88 744

Eindhoven Oud-katholieke kerk
Boschdijk 354,
5622 PA Eindhoven (parkeerplaats
bereikbaar via Jan Duikerlaan)

Aanmelden bij Susanne Freytag
s.freytag@gmx.net
046 439 552 83

Leren van Luther: Een menselijke God

De betekenis van Christus voor Maarten Luther

Wie is Jezus Christus? Voor de een de rabbi van Nazaret, voor de ander een hoofdstuk uit de dogmatiek, voor een derde een inspirerend voorbeeld. De Bijbel houdt hem voor een vreemdeling, de rechtvaardige, de Zoon van God. We raken niet gauw over hem uitgepraat. Verschillende interpretaties zijn mogelijk. Bijvoorbeeld die van Gandhi (hij belichtte Jezus vanuit de Bergrede), of die van de Islam (Jezus komt als Isa voor in de Koran). Een christelijke Jezusinterpretatie noemen we een christologie. Ook daarvan zijn verschillenden ontwerpen in omloop. Dit seizoen neemt 'Leren van Luther' in vijf bijeenkomsten de christologie van Maarten Luther onder de loep. Niet om de toevallige reden van de Reformatieherdenking (500 jaar), maar omdat juist in de christologie Luthers belangrijkste verdienste ligt! De afgelopen jaren heeft 'Leren van Luther' zich als een olievlek verspreid over tien plaatsen. 'Een menselijke God' is de zesde jaargang. Let wel: ieder jaar staat op zichzelf. U kunt zo insteken. Welkom!